

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžo/51/2016
Identifikačné číslo spisu: 8114227072
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Morava
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8114227072.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: C. F., A., proti žalovanému: Centrum právnej pomoci. Námestie slobody 12, 810 05 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného sp.zn.: 9890/2014-POCh, r.z.: 56912/2014, z 29. septembra 2014, konajúc o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S 67/2015-51 z 9. júna 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S 67/2015-51 z 9. júna 2016 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením zastavil konanie a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že žalobca sa žalobou pôvodne podanou Okresnému súdu v Prešove, následne uznesením č.k. 18S 8/2014-14 z 7. októbra 2014, postúpenou Krajskému súdu Košiciach 27. novembra 2014 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 6Nds/6/2014-21 postúpenou Krajskému súdu v Bratislave, domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného sp.zn.: 9890/2014-POCh, r.z.: 56912/2014 z 29. septembra 2014, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Centra právnej pomoci, kancelárie Prešov z 25. júla 2014, sp.zn.: 4N5077/14-KaPO, r.z: 43687/2014 o zastavení konania o nároku na poskytovanie právnej pomoci podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku.

Výzvou zo 7. apríla 2016 doručenou žalobcovi 13. apríla 2016 bol žalobca vyzvaný, aby v lehote 15 dní pod následkom zastavenia konania doložil do súdneho spisu plnomocenstvo udelené advokátovi na zastupovanie žalobcu v tomto konaní a zároveň bol podľa § 30 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) poučený o možnosti požiadať Centrum právnej pomoci o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov.

Na výzvu reagoval žalobca podaním z 26. apríla 2016, v ktorom opätovne žiadal o zrušenie rozhodnutia žalovaného z dôvodov uvedených v podanej žalobe. Splnomocnenie pre uvedeného advokáta žalobca do spisu nezaložil, rovnako nezaložil dôkaz o tom, že požiadal Centrum právnej pomoci o opätovné poskytnutie právnej pomoci.

Keďže žalobca napriek poučeniu a výzve krajského súdu neodstránil nedostatok podmienky povinného právneho zastúpenia, krajský súd konanie podľa § 250d ods. 3 OSP zastavil.

O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 146 ods. 1 písm. c/ OSP s použitím § 246c OSP.

Proti uzneseniu krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie doručené krajskému súdu 4. júla 2016 a navrhol, aby odvolací súd zrušil uznesenie krajského súdu. V dôvodoch svojho odvolania žalobca poukázal na porušenie ústavou garantovaných práv na súdnu a inú právnu ochranu, ako aj práva na spravodlivý súdny proces zaručený čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ku ktorým došlo v jeho veci postupom žalovaného, ako aj krajského súdu.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z., Správny súdny poriadok (ďalej len „SSPP“), ktorý v § 491 ods. 1 ustanovil, že ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 491 ods. 2 veta prvá SSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

Podľa § 492 ods. 1 SSP odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 492 ods. 2 SSP odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Nakoľko odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu bolo vyhlásené 9. júna 2016, t.j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, bolo potrebné účinky podaného odvolania žalobcu posúdiť v súlade s prechodnými ustanoveniami § 491 ods. 1 a 2 a § 492 ods. 2 SSP podľa doterajších právnych predpisov.

Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov konania, spravodlivá ochrana porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva.

Súčasťou rozhodnutia súdu je v zmysle § 157 ods. 1 OSP aj poučenie o lehote na podanie odvolania a náležitostiach odvolania podľa § 205 ods. 1 a 2 OSP. Pokiaľ súd vyhlásil rozhodnutie za účinnosti predchádzajúcej procesnej úpravy, je ním viazaný a rozhodnutie ako také svoje spôsobuje právne účinky vo sfére účastníkov konania, vrátane možnosti podania opravných prostriedkov vzťahujúcich sa k tomuto rozhodnutiu. V predmetnej veci bolo rozhodnutie doručené žalobcovi 20. júna 2016 a teda 15-dňová lehota na podanie odvolania sa skončila za účinnosti nových procesných predpisov, t.j. SSP. Avšak na to, aby bol naplnený účel ustanovenia § 491 ods. 2 veta prvá SSP bolo potrebné posúdiť aj účinky odvolania, ktoré bolo síce doručené súdu 4. júla 2017, t.j. za účinnosti novej právnej úpravy, podľa doterajších predpisov postupujúc podľa § 491 ods. 2 SSP.

Najvyšší súd Slovenskej republiky postupujúc podľa doterajších predpisov (Občiansky súdny poriadok) ako súd odvolací (§10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§212 ods. 1 OSP) bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k právnomu záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Podľa § 247 ods. 1 OSP podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250 ods. 2 veta prvá OSP žalobcom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach.

Podľa § 250a OSP žalobca musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý zaňho na súde koná; to neplatí vo veciach, v ktorých je daná vecná príslušnosť okresného súdu, alebo ak ide o preskúmanie rozhodnutia a postupu vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho zabezpečenia vrátane nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, štátnych sociálnych dávok, sociálnej pomoci a poistenia v nezamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce a garančného fondu, poskytovania zdravotnej starostlivosti, vo veciach priestupkov a vo veciach azylu a doplnkovej ochrany.

Podľa § 250d ods. 3 OSP súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z.z. na konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci a o súvisiacich nárokoch podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní

Podľa § 30 ods. 1 písm. d/ Správneho poriadku správny orgán konanie zastaví, ak účastník konania na výzvu správneho orgánu v určenej lehote neodstránil nedostatky svojho podania a bol o možnosti zastavenia konania poučený,

Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal podal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného sp.zn.: 9890/2014-POCh, r.z.: 56912/2014 z 29. septembra 2014, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Centra právnej pomoci, kancelárie Prešov z 25. júla 2014, sp.zn.: 4N5077/14-KaPO, r.z.: 43687/2014 o zastavení konania o nároku na poskytovanie právnej pomoci podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku.

Prvostupňovým rozhodnutím žalovaný zastavil konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci v zmysle § 30 ods. 1 písm. d) Správneho poriadku z dôvodu, že žalobca ani do dňa doručenia stanoviska k svojej sťažnosti kancelárii centra v Prešove, nepredložil nijaké požadované údaje a doklady a nepožiadala ani o predĺženie lehoty na doručenie písomností. V danom prípade Centrum právnej pomoci rozhodovalo podľa § 30 ods. 1 písm. d/ Správneho poriadku, a preto bolo proti prvostupňovému správne rozhodnutiu prípustné odvolanie, o ktorom v súlade s právnymi predpismi rozhodoval druhostupňový správny orgán - žalovaný. Toto druhostupňové administratívne rozhodnutie podlieha súdnemu prieskumu v rámci správneho súdnictva podľa druhej hlavy piatej časti OSP. Rozhodnutia o zastavení konania o nároku na poskytnutie právnej pomoci sú následne preskúmané v rámci dvojnásťročného správneho konania a vydané rozhodnutia následne podliehajú súdnemu prieskumu v zmysle § 247 a nasl. OSP.

Krajský súd v Bratislave vyzval žalobcu na odstránenie vady podania, ktorou bolo nedostatok právneho zastúpenia tak, aby doložil do súdneho spisu plnomocenstvo udelené advokátovi na zastupovanie žalobcu v tomto konaní alebo požiadala Centrum právnej pomoci o ustanovenie právneho zástupcu z radov

advokátov. Výzve súdu však žalobca nevyhovel.

Žalobca mal dostatočný časový priestor na zabezpečenie si advokáta, čo ani napriek výzvam krajského súdu a poučeníu o možnosti požiadať o poskytnutie bezplatnej právnej pomoci. Centrum právnej pomoci nevyužil. Nedostatok právneho zastúpenia je síce odstrániteľnou vadou konania, pričom však jej neodstránenie má za následok zastavenie konania.

Vychádzajúc z uvedených skutočností a citovaných právnych predpisov je postup a rozhodnutie krajského súdu v súlade s 250d ods. 3 O.s.p., ako aj s ustanoveniami Správneho poriadku a zákona č. 327/2005 Z.z. preto Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S 67/2015-51 z 9. júna 2016 ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP v spojení s § 250ja ods. 3 posledná veta OSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 OSP a účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože žalobca nemal v odvolacom konaní úspech a žalovanému náhrada trov konania neprináleží.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.